

Zdanie Osobne

nizicy podpisanego Asesora Duchownej Kollegii,
w Sprawie o nieważności Profesji Zakonnej
Kleryka Scholaś Piarz Józefa Wiszniewskiego,
Dnia 31. Sierpnia, 1820. roku, w 1m Depart
Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium,
za nieważnością ostatecznie zdecydowanej —

Co do upomnienia Konsystorza Mińskiego, za nieważność w Dekrecie za
nieważnością Profesji Zakonnej Kleryka Wiszniewskiego Ukazu pod dniem 3m
Listopada 1798. roku wydanym, a później, bo 1801. roku, 13. Listopada, odmie-
nionym, przytoczenie; oraz co do przestrogi Zwierzchności Piarzkiej, ażeby nigdy odtyd,
pod żadnym pozorem, nikogo nadal, bez złożenia formalnej Metryki Chrestnej; albo
tez innego urzędowicie wydanego, i dostatecznego, o zupełnych latach Świadectwa, na sa-
me tylko gotostowne rodziców, lub krewnych upewnienia, do Profesji nie dopuszczano, zu-
pełnie się z Wyrokiem Przeswiętnego Kompletu Collegii zgadzając; na nieważność
samej Profesji pomienionego Kleryka, bynajmniej się zgodzić nie mogą, z przyrzynny
dostrzeżonych w całym tym Dziele trzech nader ważnych opuszczeń, bez których po-
przedniczego roztrząszenia, i dopełnienia, moim Zdaniem, cały ten Proceś, iakby go
nigdy nie było, według praw, uważanym być powinien — A takowe opuszczenia, czyli
niedostatkki, są następujące: — 1° że Pan Emeryk Korsak, Chorąży, i Adwokat,
Subsellium Powiatu borysowskiego, orzewiscie podstępny sposobem, podał w dniu
14m Lipca, 1811. roku do Akt Ziemijskich borysowskich, iakoby na Instancję sa-
megoż Kleryka Wiszniewskiego, Oświadczenie, o zmuszenie go do Zakonu; kiedy
Prawo, również Kanoniczne, iako i Zakonne, przed własnym tylko Pretorzonym
tego Klasztoru, w którym zaślączy zostać, albo przed Prowincyatem, czyli Kapitułą
Zakonną, lub wreszcie przed miejscowym Biskupem, i Zwierzchnością Dyccezjalną
Jakoz Najwyż Sobor Trydencki, ponawiając w tejże materji Kanony dwóch dawniey-
szych Soborów Avelaten'skich, na Sejsji 25tej, o Zakonnikach, i Mniszkach, w rozdz.
19m, wyraznie stanowi: „Quicumque Regularis pretendat, se per vim, et metum, in-
gressum esse Religionem; aut etiam dicat, ante etatem debitam professum fuisse; aut
quid simile; velitque habitum dimittere quacumque de causa, aut etiam cum habitu
discedere sine licentia Superiorum; non audiatur, nisi intra quinquennium tantum
a die Professionis: et tunc, non aliter, nisi causas, quas pretenderit, deduxerit coram
Superiore suo, et Ordinario — Quod si antea habitum sponte dimiserit, nullatenus
ad allegandum quamcumque causam admittatur; sed, ad Monasterium redire co-
gatur, et, tanquam apostata puniatur: interim vero nullo Privilegio sua Religionis
juvetur — A Konstytucya Piarzka, w Części 1ej, rozdz 3m, §. 4m, pod N° 37m,
litera g, tak się objaśnia: „Per Superiorem Regularem, in dicto Decreto intelligi
Superiorem localem illius Domus, in qua reclamans Professionem emiseric, seu e-
jusmodi Domus Regimen exercet, quo tempore causa super nullitate Professionis
ad Iudicium deducitur — Czego wszakże Kleryk Wiszniewski, izby naterzyue dopełnit,
w żadney ze wszystkich prośb i załob, od siebie podawanych niurzem nie dowodzi —
takowe Oświadczenia czynić pozwala — Jakoz se —

A zatem,

2

zeby oddać żadne Akta świeckie, ani Sądownictwa cywilne, pod surową odpowiedzialnością, nie wazyły się inaczey od Zakonników, lub ich Plenipotentów, przeciw ważności szlubów zakonnych, przyjmować żadnych Oświadczeń, albo zarządzeń, chyba dopiero za poprzedniem zniesieniem się z własną ich Duchowną Zwiernością - 2° Konsystorzowi Mińskiemu postać Ukaz, ażeby natychmiast udał się, gdzie z prawa należy, o sprowadzenie, i umieszczenie w Klasztorze, jeśli się samowolnie błąkał po świecie, Kłeryk Wiszniewskiego, pod własną Zwiernością, i suknią piarską, póki się wszystkie okoliczności tego Proceśsu dostatecznie niewyjasnią; gdyby się temuż Kłerykowi, za takowym do Zgromadzenia swoim powrotem, upodobało, zarzucać aż dotąd własnej zakonney Profesji nieważność, w należyćie prawnym porządku, znowu popierać - 3° Zapotrzebować od Piarskiego Prowincyala wiadomości objaśniającey, czyli aktualnie, w myśl Reguty, dopełnia się corocznie Wotów Renowacya? i czyli ją czynił, i kiedy mianowicie, Kłeryk Wiszniewski? Oraz, czyli nie maż Księża Piarowie pozniejszych jakich Papiérskich Postanowień, czas Profesji w ich Zgromadzeniu, nad skazzone lat piętnaście, znowu przedłożonych; zawieszając tymczasowie potwierdzenie Dekretu w tém dziele Konsystorza Mińskiego, ze wszelkimi jego skutkami - A takowe moje Zdanie, na mocy przytoczonych dowodów, i praw, oparte; z ^{zupelnego} ~~sumiennego~~ przekonania się pochodzące, Prześwietnemu Kompletowi oświadczywszy, własnoręcznym stwierdzam podpisem -
Dane w Petersburgu, 30. Stycznia, 1822. Roku -

— X. Mamert z Fułshtyna Herbutth. Kanonik Katedry Łucki -
S. Teologii Doktor —